

תוספות לתכנית הוראה להטמעת יעדי עברית בכיתות א-ב, אגף א' לחינוך מיוחד

הוראת הקריאה לתלמידים מיומנים פחות ולתלמידים עם צרכים מיוחדים

פיתוח המודעות הפונולוגית

התאמות בדרכי הוראה - למידה

- התאמת קצב רכישת התנועות לקצב האישי של כל תלמיד.
- תרגול של צליל האות ושיתוף התלמידים באופן פעיל בהגיית צליל האות (פונמה / הגה).
- הדגשה של צליל האות (פונמה / הגה) על ידי המורה.
- תרגול של כתיבת הצרופים על ידי התלמידים באמצעים שונים / תרגול כתיבה תוך הגייה.
- ליווי ההוראה בהסבר על הקשר שבין תנועה ועיצור.
- הקראה של דקלומים וסיפורים, תוך הדגשת הגאים (פונמות) או צירופים רצויים.
- סימון בצבע של חרוזים בטקסט / הדגשת החרוז תוך כדי הקראה של המורה.
- הוראה בתהליך הדרגתי לפי השלבים הבאים:
  - זיהוי הברה/צירוף פותח במילים דו-הברתיות ומעלה – דבורות וכתובות.
  - זיהוי הברה/צירוף סוגר במילים דו-הברתיות ומעלה – דבורות וכתובות.
  - פירוק מלה דו-הברתית ומעלה, להברות.
  - השמטת הברה/צירוף פותח במילים דבורות (תלת הברתיות).
  - השמטת הברה/צירוף סוגר.
  - השמטת הברה/צירוף באמצע המלה.
  - זיהוי הגה (פונמה) פותח/סוגר במלה דבורה חד- הברתית.
  - פירוק צירוף חד- הברתי לשני הגאים (פונמות).
  - השמטת הגה (פונמה) בצירוף חד-הברתי בתחילת/בסוף מלה.
  - השמטת הגה (פונמה) פותח במלה דבורה.
  - השמטת הגה (פונמה) סוגר מלה.
  - השמטת הגה (פונמה) באמצע מלה .
- בבחירה של שיטת הקריאה יש לבחון שיטות בהן היחידה הנלמדת היא צירוף לצד שיטות בהן היחידה הנלמדת היא הגה (פונמה), אל מול ערוצי הקלט החזקים של התלמיד.

התאמות באמצעות עזרים טכנולוגיים ואביזרים

- שילוב תומכי זיכרון חזותיים המדגישים את צליל האות.
- הדגשה בצבע של התנועה הנלמדת.

- שימוש בתומכי זיכרון המייצגים את תנועת הפה בעת הפקת התנועה.
- שימוש במראה להכרות עם תנועת הפה בעת הגיית הצליל.

שילוב משחקים לאימון ותרגול

- שירה של שירים בחרוזים.
- משחקי חריזה
- הקשה בתוף בכל פעם שנשמע חרוז
- אמירת המילה תוך פרוק להברות והקשה בכל פעם שנשמעת הברה.
- משחק לזיהוי ההברה, למשל: "בהברה בְּ מסתתרים שני צלילים: בּ ו- וְ".

פיתוח שטף הקריאה

התאמות בדרכי הוראה - למידה

- הטרמה של מילים לפני קריאת הטקסט באמצעות חשיפה למילים משמעותיות בטקסט באמצעות הפעולות הבאות:
  - הברקת מילים וקריאתן.
  - הבהרת משמעות המילה.
  - הברקת המילה וכתיבתה.
  - זיהוי המילה בטקסט תוך הכוונה של המורה.
- קריאה משותפת של הטקסט עם התלמיד (קריאת הד).
- הוראה ישירה לעידוד המעבר בין קריאה קולית לדמומה בקריאת הטקסט.
- קריאה לסירוגין עם התלמיד.

התאמות באמצעות עזרים טכנולוגיים ואביזרים

- הקראה בעקבות הקלטה.
- שימוש באתר "גמבה", מט"ח: <http://www.gamba1.cet.ac.il/default.aspx>
- שימוש באתר "שטף קריאה", מט"ח: <http://shetef.cet.ac.il/index.aspx>

שילוב משחקים לאימון ותרגול

- מדידת זמן בקריאה חוזרת.
- משחקי זכרון עם מילים מתוך הטקסט.